

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 30. junija 2022 - Leto XXXII, št. 26

stran 2

ZAŠEPETALE SO ROŽE, KI NIKOLI NE OVENEJO

»Ges tak brodim, ka mamu mi raj na Zemli«
stran 4

Romanje v Slovenijo
stran 6

V Andovce domau dem
stran 8

ZAŠEPETALE SO ROŽE, KI NIKOLI NE OVENEJO

25. junija 1991 sta bili sprejeti Deklaracija o neodvisnosti Slovenije in Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, slavnostno pa so ju razglasili dan potem na ljubljanskem Trgu republike. 27. junija se je z napadom Jugoslovanske ljudske armade začela slovenska osamosvojitvena vojna, v kateri je mlada država obranila svojo neodvisnost.

Dan državnosti odtlej obeležujemo Slovenci po vsem svetu, tako tudi v Porabju, saj smo tistega dne pred 31. leti dobili

Slovence v zamejstvu in po svetu *Roberta Kojca*, generalnega konzula Madžarske v Lendavi *Lászla Eduárda Máthéja*, župana Občine Monošter *Gáborja Huszárja* in vodjo monoštrskega okrajnega urada *Istvána Orbána*.

Slavnostni govornik letošnje svečanosti je bil državni sekretar Dejan Židan, ki je dober poznavalec razmer v Porabju. Kakor je v svojem nagovoru izpostavil, ponujajo prazniki priložnost, da se zavemo, koliko truda in življenj je bilo potrebno žrtvovati za

Kot največji problem je označil klimatske spremembe, ki najbolj bremenijo kmetijstvo

V kulturnem programu z naslovom »Šepet rože/Šaušnja rauže« se je vse sukalo okoli

legendarnega prekmurskega kantavtorja najprej deklamiral gimnazijec *Máté Labritz*, nato pa je srednješolka *Štefanija Dravec* odpela še refren. Na določenih točkah so se njenemu petju pridružili še odrasli člani Komornega zbora ZSM iz Monoštra in otroške pevke Seniške sinice.

Vzdušje usodnih dni pred 31. leti je *Máté* obudil z navajanjem besed poveljnika častne čete *Toneta Krkoviča* o Teritorialni obrambi samostojne Republike Slovenije, ki jih je 26. junija izrekel *Milano Kučanu*. Sledile so znamenite misli slednjega: »Nocoj so dovoljene sanje. Jutri je nov dan!«

Slavnostni govornik, državni sekretar mag. Dejan Židan: »Slovenija se trudi za razvoj porabske slovenske in pomurske madžarske skupnosti«

in podeželje. V tem kontekstu je izpostavil uspešno uvedbo svetovnega dneva čebel, ki jo je Generalni skupščini OZN predlagala prav Slovenija – te majhne žuželke naj bi namreč bile tiste, od katerih je odvisno prehranjevanje 800 milijonov ljudi na svetu.

Dejan Židan je še povedal, da pametni narodi spoštujejo narodnostne skupnosti, s katerimi živijo skupaj v isti državi. Po njegovih besedah se v Sloveniji trudijo, da bi se Porabje in Prekmurje razvijala, zato se tudi veselijo simetričnih projektov, ki naj bi prispevali k dobrobiti obeh obmejnih skupnosti. Na koncu svojega

cvetic, v njem so sodelovali učenci obeh porabskih dvoje-

Seniške sinice so imele pomembno vlogo na svečanosti – peele so samostojno in za spremljavo, tako ljudske kot umetne pesmi

»Mravla je v mlin pelala« - člani otroške folklorne skupine DOŠ Števanovci so predstavili splet prekmursko-porabskih plesov

svojo samostojno in neodvisno matično državo. Letošnji »rojstni dan Slovenije« so v Monoštru – v soorganizaciji Generalnega konzulata RS in Zveze Slovencev na Madžarskem – proslavili 22. junija, konferenčna dvorana Slovenskega doma se je do zadnjega kotička napolnila z gosti z obeh strani meje.

Po skupnem petju slovenske in madžarske himne sta povezovalki med drugimi pozdravili ministra za razvoj in evropsko kohezijsko politiko dr. *Aleksandra Jevška*, državnega sekretarja na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. *Dejana Židana*, veleposlanika RS v Budimpešti dr. *Marjana Cencena*, slovensko zagovornico v madžarskem Parlamentu *Eriko Köleš Kiss*, predsednika DSS *Karla Holca*, predstavnika Urada za

nastanek samostojne slovenske države. Povzel je misli *Josipa Vidmarja*, češ da so Slovenci postali narod preko svojega jezika in kulture, nato pa podčrtal, da je Slovenija danes

Porabska srednješolka Štefanija Dravec in gimnazijec Máté Labritz – tokrat kot plesna umetnika v barvah slovenske trobojnice

polnopravna članica evropske skupnosti.

Govornik je opozoril na aktualne krize, ki pestijo tako posameznike kakor tudi države.

nagovora je državni sekretar pozval vse Porabce, naj na jenskem popisu prebivalstva s ponosom izrečejo svojo slovensko pripadnost.

zičnih osnovnih šol in tudi nekateri srednješolci. Seničanka *Vanessa Šulič* se je najprej izkazala s petjem Prešernove Zdravljice v porabskem narečju, mladi folkloristi DOŠ Števanovci pa so zaplesali venček porabskih in prekmurskih ljudskih plesov. S svojo razigranostjo so v dvorano pričarali veselo vzdušje, za kar so se prisotni zahvalili z bučnim aplavzom.

Če je že šlo za rože, scenaristka in režiserka kulturnega programa višja svetovalka za porabsko šolstvo *Valentina Novak* ni mogla mimo znamenite pesmi *Vlada Kreslina* z naslovom »Namesto koga roža cveti«. Ob kitarski spremljavi glasbene mentorice *Julije Fajhtinger* je verze

V nadaljevanju programa so pomembno vlogo odigrale Seniške sinice. Učenke DOŠ Jožefa Košiča so najprej trgale cvetno listje z večnim vprašanjem »Ljubi, ne ljubi ...«, nato pa zapele pesmico o pikapolonici. Skladbo mentorice Julije je lepo odpela sedmošolka *Vanessa*, medtem pa sta *Máté* in *Štefka* zaplesala duet, ovita v barve slovenske trobojnice.

Zanimiv jezikovni utrinek je bil, ko je – na videoposnetku – *Marija Balogh Csató* svojemu vnuku v gornjeseniškem porabskem govoru pripovedovala o izdelavi papirnatih rož. Spominjala se je na nekdanja borova gostüvanja in družinske praznike, ob katerih so ženske zmeraj pripravljale te

Obisk poslanca Zrima v Porabju

Na povabilo predsednika DSS *Karla Holca* je 20. junija Porabje obiskal prekmurski poslanec Državnega zbora R Slovenije *Damjan Zrim*. Na sedežu Državne slovenske samouprave na Gornjem Seniku ga je predsednik Holec seznanil z dejavnostjo, cilji in nalogami krovne organizacije ter zaprosil za pomoč in posredovanje pri zagonu Slovensko-madžarskega skupnega gospodarskega sklada.

Predsednik Holec je Damjanu Zrimu podaril eno od majic z napisom Slovenec sem, ki jih je dala krovna organizacija narediti za promocijo popisa prebivalcev, ki bo letos jeseni

Po pogovorih sta si gost in gostitelj ogledala Kūharjevo spominsko hišo (slovensko zbirko), ki je bila v zadnjih letih obnovljena in dobila tudi dodatne funkcije, nakar sta se udeležila zaključka šolskega leta na Dvojezični osnovni šoli Jožefa Košiča. Na svečanem zaključku je tudi predsednik Holec čestital upokojeni učiteljici *Eriki Glanz*, ki je septembra leta 1971 diplomirala iz kemije na pedagoški akademiji v Pécsu. Na seniški šoli je delala od leta 1964, namestnica ravnateljice je bila od leta 1969, šola je vodila od leta 1977 vse do upokojitve. Ob 50-letnici pridobitve diplome ji je Fakulteta v Pécsu podelila zlato diplomu, ki ji jo je izročila sedanja ravnateljica *Ildikó Dončec Treiber*.

Predsednik Holec in poslanec Zrim sta obiskala tudi Dvojezično osnovno šolo Števanovci, kjer ju je sprejela ravnateljica *Agica Holec*. Gosta sta si lahko ogledala tudi delo 17. mednarodnega lončarskega tabora, ki se je prav takrat odvijal na šoli. Ustavila sta se tudi v katoliški cerkvi sv. Štefana Hardinga, ki je bila zgrajena pred skoraj 250. leti. Razgledni stolp na Verici je nudil razgled po pokrajini, andovska domačija z Malim Triglavom pa pričala o složnosti Porabskih Slovencev.

Obisk se je končal v Slovenskem kulturnem in informativnem centru v Monoštru, kjer se je poslanec Zrim na kratko seznanil z delom slovenskih medijev, uredništva časopisa Porabje in uredništva Radia Monošter. Na delovnem kosilu se je pogovarjal tudi z generalno konzulko R Slovenije v Monoštru *Metko Lajnsček* in predsednico ZSM *Andrea Kovács*.

Podpisana pogodba o sodelovanju z Radiem Slovenija

22. junija v popoldanskih urah so v Slovenskem domu v Monoštru podpisali pogodbo o programskem sodelovanju med Radiotelevizijo Slovenija in Radiem Monošter. Dogodka so se ob direktorju Radia Slovenija, *Mirku Štularju*, in direktorju porabske radijske ustanove *Attilu Bartakoviču* udeležili še veleposlanik RS v Budimpešti *dr. Marjan Cencen*, generalna konzulka RS v Monoštru *Metka*

Vodja porabskega medija je na kratko orisal dosedanjo zgodovino radia, nato pa spregovoril o svojih načrtih: s koristnimi informacijami in zanimivimi pogovori želijo doseči tudi gorické poslušalce, poleg tega pa naj bi v prihodnosti uvedli tudi mladinske oziroma žive oddaje. Direktor Radia Slovenija *Mirko Štular* je izpostavil kulturno poslanstvo svoje ustanove, ki s svojimi vsebinami skrbi tudi

Direktor Radia Slovenija Mirko Štular in direktor Radia Monošter Attila Bartakovič ob podpisu pogodbe o programskem sodelovanju

Lajnsček, predsednica ZSM *Andrea Kovács* in predsednik DSS *Karel Holec* (slednja krovna organizacija je lastnica Radia Monošter).

Kakor je uvodoma podčrtal, je *Attila Bartakovič* od nedavnega član Komisije RTV Slovenija za programske vsebine, namenjene Slovincem v sosednjih državah, pred kratkim pa je navezal stike tudi z direktorjem Radia Slovenija. *Mirko Štular* je prisluhnil njegovim željam in ponudil svojo pomoč.

Čeprav so na Radiu Monošter določene oddaje že prevzemali od slovenskega javnega radia, bodo na podlagi sedaj podpisane pogodbe razširili ta nabor. Kakor je direktor *Bartakovič* izpostavil, je najpomembnejše, da bo Radio Slovenija zagotovila vse oddaje »Sotočja« in »Slovincem po svetu«, poleg tega pa kontinuirano posredovala še druge vsebine (npr. oddaje »Drugi pogled na Slovenijo«, »Lokalni junak«, »Globalna vas«, »Intervju« ali »Možgani na dlani«).

za razvoj jezika in identitete znotraj in zunaj meja Slovenije. Poudaril je, da živijo zamejski Slovenci v različnih okoljih, zato imajo poslušalci povsod drugačne potrebe. Slovenski javni radio želi doseči tudi ciljne skupine v pokrajinah, kjer njen program ni slišen, tako direktor, ki zato pozdravlja podpis pogodbe z Radiem Monošter.

Radio Slovenija izvaja tudi izobraževanja za zamejske radijske govorce (doslej v Trstu in Celovcu), to možnost zdaj ponujajo tudi porabskim novinarjem. Poleg tega bo slovenska radijska hiša nudila tudi tehnično pomoč radijcem v Monoštru, prispevala pa jim bo tudi posnetke sodobne slovenske glasbene produkcije.

Direktor *Štular* je pred svečanim podpisom pogodbe – ki bo v veljavi leto dni – zaželel, da bi porabski poslušalci že kmalu zaznali pozitivne spremembe, ki jih bo prineslo sedaj začrtano programsko sodelovanje.

-dm-

foto: Silva Eöry

MS

PREKMURJE

Muzejska nauč

Slovenski muzeji so 18. junijuša že 20. leto po redi organizerali poletno muzejsko nauč. Med 18. vöro in pounaučjo so leko obiskovalci, brez toga ka bi plačali vstopnino, odkrivali, ka vse ponujajo slovenski muzeji. V Pomurskem muzeju Murska Sobota so ob pomauči muzejske pedagoginje Mateje Huber prva pripravili držiško ustvarjalno delavnico z naslovom Sestavljanika na palčkah, z motivom umetnika Ladislava Danča. Ob 19.30 so gorodpri spominsko razstavo Dančovih likovnih del, stere avtorica je Tamara Andrejek. Pauleg likovnih del so na ogled tüdi njegva pisma, oblikovalski izdelki in reklamni oglasi, steri so bili objavljeni v Vestniki. Ladislav Danč, rojeni je biu leta 1932 v Prosenjakovcaj, je leta 1959 zgotovo Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani. Biu je član erične skupine DHLM, stera je v Pomurje v prvi polovici 70-tih prinesla sodobne likovne smernice. Leta 1967 je prišo nazaj v Prekmurje. Delo je kak škonik, bil je avtor reklamnih ilustracij za domanje firme, riso je tüdi za novine. Mrau je leta 1979 in je pokopani v Murski Soboti. Za glasbeni tau je po tistom poskrbo Mešani pevski zbor Štefan Kovač Murska Sobota, steri je zapopejvo tüdi eno porabsko pesem, ob 22. uri pa je Jelka Pšajd obiskovalce popelala ške po razstavi Pomanjkanje, zadostnost, izobilje, stera je v muzeji postavlena od lanskoga decembra.

V Galeriji-Muzeji Lendava je društvo Kaleido prva pripravilo delavnico za mlajše Ujeti metulj Štefana Galiča. Po tistom so gorodpri razstavo likovnih del Kristine Rutar z naslovom Vanitas, te pa ške stalne etnološke razstave Multikulturna pokrajina. Ob konci poletne muzejske noči je biu v Lendavi ške koncert Dušana Stojanovića.

Silva Eöry

Vanesa Abraham je šla z mrzle Finske na tople Sejšele

»GES TAK BRODIM, KA MAMO MI RAJ NA ZEMLI«

Vanesa Abraham je tista, o steri smo že dostakrat kaj pisali, vej pa ona dosta po svejti odi. Nazadnje nam je, na začetki toga leta, pripovedjala, kak se ma na Finskom, zdaj pa smo jo zgra-

Vanesa Abraham (prva z leve strani) in njeniva rovaškiva pajdaša

bili po tistom, ka je s fligarom priletejala nazaj v Evropo, vej pa je neka cajta preživela na Sejšelih ali kak se uradno pravi tomi rosagi Republika Sejšeli. Tau je otoški rosag v Indijskom oceani, steri leži okauli 1600 kilometrov vkraj od celinske Afrike, nej daleč vkraj pa so ške otoki Madagaskar, Mauritius, Reunion in Mal-

Sončni zahod na Sejšelih

divi. Sejšele sestavla 115 otokov. Pravijo, ka so bela, zelena in plava farba skor edine farbe, stera tam vidiš. Mordje ma furt okauli 25 stopinj, tak ka so tropsko rastje, bejli pesek in plave lagune vse tisto, ka človek nüca, če ške malo odkapčiti na dopusti.

»Par dni po tistom, ka sam domau prišla, sam z dvema pajdašoma, Viktorio in Boškom, zakonskim parom z Rovaškoga, s sterima smo vküper na Finskom delali, odletela na

Sejšele, se pravi z - 33 na +33 stopinj Celzija. Če po istini povem, smo nej z istim fligarom leteli. Ge sam letela z Beča, nji-va pa z Benetk. Vsi smo nücali sunce, ka nas napuni z energi-

jo, vej pa je na Finskom en cajt cejli den kmica bila,« mi prva pove mlada dekla s Hodoša in raztolmači, ka je sama prvo paut letela z velkim fligarom, steri ma dve nadstropji, tak ka je bilau na njem okauli 400 potnikov. Pet vör so leteli do Dubaja, od tam pa ške pet vör do Sejšelov, samo te z normalno velkim fligarom.

Čiglij majo Sejšeli 115 otokov, so vekši in bole turistični samo trije. »Najvekši je Mahe, tü smo s fligarom tüdi dojseli na zemlo. Vsevküper smo bili na Sejšelih dva kedna, pa smo si tak raztalali, ka smo na vsakšom otoki ostali okauli štiri dni. Prve dni smo spali pri domanjih lidaj, steri so nam tüdi küjali za zajtrk in večerdjo. Če bi šla v hotel, bi otok ovak doživela. Gda kama dem na tihinsko, mi je furt fajm, ka vidim, kak do-

manji lidge živejo,« je povedala sogovornica, stera je vösprobala, kak se je kaupati na rajskih plažaj, pauleg toga pa je koštavala rum Takamaka, steroga delajo tüdi iz kokosa: »Vidla sam pla-

Na rajski plaži

že, stera so med najbaukšimi šestimi na sveti. Zanimivo je, ka na vsakši petdeset metrov vidiš mladi par, steri se zdava.« Po tistom so šli na otok LaDigue, gé so spali v enom apartmaji: »Tam smo za zajtrk geli mangoje, avokado, pasijonko in drügo tropsko sadje, stero ma tam čisto ovakši žmaj kak tisto, ka ga pri nas küpimo. Té otok je tak mali, ka se samo s piciklinom po njem leko voziš. Do njega pa smo prišli s šiftom, trajektom. Tak smo se od plaže do plaže vozili ali po štiri dnevaj sam se tüdi toga lejpora navolila. Fajm pa mi je bilau, ka smo vidli želve (teknösbéka), stera so zaščitene, tak ka smo jih po cejlom otoki srečavali.« Pauleg želv človek dosta zanimivoga vidi tüdi, gda se potapla v mordji: »Nej smo šli fejst globoko, kak pravijo po angleško, snorklali smo. Vidla sam puno različnih rib. Gda smo šli ške na dva menšiva otoka, na sterima niške ne žive, je okauli mene plavallo gezero malih rib. Té, steri nas je ta pelo, je ribe tüdi loviu, tak ka smo te meli na konci ene fele piknik, samo brez čevapčičov, liki smo samo ribe geli.«

Na tretjom otoki, Praslini, so tüdi živeli v enom apartmaji, hotelskom, tak ka so meli bazen in so si tüdi malo spočinoli: »Dosta smo se kaupali na tej rajskih plažaj, samo te se že toga lejpora navoliš. Lejpo je tam, ali ges

tak brodim, ka mamu mi raj na Zemli. Sploj zatau, ka vidiš, ka domanje lüstvo ne žive tak lepau. Vse je drago, pa si ne morejo dosta privauščiti, zatau je tüdi dosta kriminala. V bau-

ti, gé bautoš dela za rešetkami, kak če bi biu v vauzi, pa ti skauzi malo okno tisto, ka küpiš, komaj te vöda, gda plačaš, je pivo koštalo osem evrov. Gda smo mi gnauk šli na plaži v restavracijo, pa smo za tri pice, tri velke in dve malivi pivu plačali 123 evrov pa 50 centov.«

Z otoka Praslina so te nazaj na

Tropsko sadje ma tam ovakši žma kak pri nas

Mahe leteli z malim fligarom, takšim za deset lidi, ka so steli ške tau vösprobati. »Tak leko povem, ka sam na tom potovanji letela z najvekšim pa najmenšim fligarom do zdaj,« je na konci ške cujdala Vanesa Abraham, stero že pa pete srbijo, tak ka brodim, ka de že pa v kratkom šla nekam po sveti in de nam te sledi raztolmačila, ka vse je doživela in vidla.

Silva Eöry
Kejpi: osební arhiv
Vanese Abraham

PISALI SMO PRED 30. LEJTI

V 13. številki časopisa Porabje, stera je vöprišla 2. julija 1992, je bil na drügi strani objavljeni intervju Marijane Sukič z Janezom Kerčmarom, slovenskim lektorom v Porabji: »S kakšnimi občutki oziroma pričakovanjem ste pred dobrimi tremi leti prišli v Porabje kot slovenski lektor? «Naloga je bila dokaj težka. Tega sem se zavedal ob svojem prihodu. Ker sem v Sloveniji opravljal naloge na Zavodu za šolstvo, sem delno poznal Porabje in sem seveda vedel, kaj me čaka. Zato si nisem delal iluzij, da se bo dalo v šolstvu vse razrešiti. Kaj si štejete za največji uspeh oziroma neuspeh? «Vprašanje je kočljivo. Mislim, da lahko štejem nekatere stvari vendarle za uspeh. To je predvsem opremljenost šol z učili in učnimi pripomočki za slovenski jezik, s čimer se je lahko neposredno izboljšalo učnovzgojno delo. Uspeli smo - čeprav zdaj še poskusno - uvesti spoznavanje Slovenije, kajti do sedaj na šolah v Porabju Slovenije niso spoznavali. Letos smo začeli z novostjo. To so izleti, strokovne ekskurzije učencev v Slovenijo. Kot človek, ki je prišel „od zunaj“, ste verjetno objektivnejši kot mi. Kako ocenjujete stanje materinščine v Porabju oziroma na porabskih šolah? «Če začnem na splošno o Porabju, je moje mnenje, da se ta jezik, žal, zgublja predvsem pri srednji generaciji. Pri tistih, ki imajo otroke v šoli in ki bi jih morali spodbujati pri učenju slovenskega jezika. Prijeten je občutek, ko se človek srečuje s starejšimi ljudmi, ki še govorijo lepo melodično porabsčino, in to zelo radi. Mladina se pa tega, žal, dokaj izogiba. O šolah pa bi lahko povedal naslednje. Najvišja raven znanja slovenskega jezika je na G. Seniku. Govorim na osnovi testiranja učencev od 3. razreda. To stanje je soraz-

merno zadovoljivo za šolstvo narodnosti v Evropi, kolikor ga jaz poznam. Dokaj nižja raven je že v Števanovcih, zelo nizka pa je na monoštrski šoli. Po mojem mnenju sedanji način poučevanja slovenskega jezika na tej

osnovni šoli nima prihodnosti. Tu bo treba skupno s podružnično šolo v Sakalovcih iskati drugačno rešitev, če bomo želeli v tem predelu ohraniti slovenski jezik. Ali je zadovoljivo znanje slovensčine porabskih učiteljev? «Verjetno bo potrebno jezikovno znanje še precej izpopolnjevati. Predvsem znanje, ki je neposredno vezano na jezikovni pouk, na slovnico. Marsikdaj se zgodi, da učitelji dokaj dobro poznajo neka splošna jezikovna pravila, v jezikovnih finesah se pa zgubljajo. To velja tudi za vzgojiteljice. Kar bi bilo treba pri učiteljih popraviti - česar jaz nisem v celoti uspel - je to, da bi z veseljem in ljubeznijo govorili slovenski jezik tudi zunaj učilnice. Kajti ni logično, da se ta isti učitelj sreča z učencem zunaj in da govori madžarsko. Ali pa se ta isti učitelj sreča s starši teh učencev in se pogovarja v madžarsčini. Kaj bi sporočili svojemu nasledniku? «Neke osnove so. Tistega, ki bo prišel za mano, čaka

nadaljevanje tega, kar sem imel načrtovano. Nekatere stvari smo morali opustiti, ker nista sprejeta zakona o šolstvu in narodnostih. Kobosta ta zakona sprejeta, bo nujno sestaviti sodoben učni načrt. Po takem učnem načrtu, kot je zdaj, ni mogoče dosegati boljših rezultatov. Ko bo novi učni načrt, pa bo treba posodobiti učbenike. Prišo je cajt dopustov. Dve Porabski Slovenki sta o tom, kakše plane mata, povedali. »Nikam nemo šli, cejlo leto mo doma. Zato, ka nejmamo nej cajt pa nej pejnaza na tau. Mi pavri smo nej tak kak viričanci, enga si zbrrodijo pa na Balaton. Nam krave tam studjijo v štala, sterim zaman povejmo, ka nemo doma, djesti njim zato tarbej. Gda najbola vrauče, te njega cajta nikam nej titi, zato ka s sanauv samo te leko dela. Če pa dež dé, te pa tak ne more nikam nej titi. Zdaj, pa človek pogledna vsakši filer; ka kama deja, na tau že nejgajo pejnazdja. Tau si mi ne moremo dopistiti. Edan tjedan na Balatona pa bi se pejnazdja dojšli, ka bi na cejli mejsec mogli dojt. Potistim pa od koga bi živali? Na letovanje samo guspaukje odijo, steri zavulé pejnaz majo,« je pravla Bódrašti Margit iz Andovec, Šarolta Čapi iz Števanovec pa je tak raztolmačila: »Tri lejta je že tauma, ka smo na letovanji bili. Cejna so že tak vistja, ka cejlo leto bi šparati tarbelo, če bi kama steli titi. Dapa najvejša baja je tista, ka nejmamo časa. Moj mauž je zidar pa skur vsakšo soboto dela. Dja sam tü ranč tak kak on. Nikam ne moram titi, zato ka sam voditeljica

pionirskoga tabora. Iz vsakšoga kraja Vogrskega pridejo mlajši k nam na letovanje. Na tjedan se manjavajo pa pridejo nauvi. Kak se manjavajo, tak jim tarbej postalino pa izo čistiti. Kakoli se jim pobounta, že pridejo pome, tak ka nikam ne morem titi. Če mo kama šli, te tü samo na edan den. Z enga kraja je dobro, ka nikam nemo šli, etak nam ostanejo tisti pejnazdja, ka bi tam tapocerati. Tak mislim, ka s te vesi, če do dvej družine šle na letovanje, te tak dobro, Tau je. Zaman bi rad ušo človek kamakoli, če nejgau pejnazdja. Bralci Porabja so leko šteli tüdi o tom, ka je seniška folklorna skupina gostovala na avstrijskom Koroškem: »Folklorna skupina iz Žitare vasi je gostovala pri nas v Porabju predlani v okviru jesenske turneje. Takrat se je rojevala misel, da bi bilo dobro povezati to skupino s FS z Gornjega Senika. Bilo bi to posrečeno tudi zaradi tega, ker strokovno obema skupinama pomaga Valerija Žalig iz Slovenije. Folklorna skupina iz Žitare vasi vsako leto priredi folklorni večer. Na letošnjo prireditev, ki je bila 13. junija, so povabili tudi našo folkloro, Žitara vas je majhno naselje 7 km od Zelezne Kaple. Tukajšnja folklorna skupina ohranja slovenske ljudske običaje in ples. Njihov program je bil sestavljen iz „Babjega hojseta“, iz venčka koroških plesov. Predstavili so tudi dva spleta prekmurskih plesov. Večer je s svojim nastopom obarvala gornjeseniška folkloro. Nastopili so z domačimi (porabskimi) plesi. Gostitelji so poskrbeli tudi za naš prosti čas. Ogleдали smo si kapniško jamo pri Železni Kapli oz. Celovec in okolico.«

Vküppobrala:
Silva Eöry

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Sladoled

Kak mlajši tak odrasli radi majo sladoled, nej samo zdaj, že od tistoga mau, ka so najprvi sladoled naredli. Pa tau je nej zdaj bilau, že več kak 5000 lejt je tauma, ka so Kitajci že lizali sladoled. Depa te sladoled je zato še ovak vögledo pa drügi žmaj emo kak gnesden. Zdaj zvün tej klasični sladoledov že mnogo pa mnogo sladoledov redijo, človek ranč ne vej, stero ga bi si vöodebro. Prvin je taša nevola nej bila, čokolada, vanilija, punč pa limona so bile, samo tau se je dalo küpti. V Porabji je ime najbaukšoga sladoledarja - Reinelt - vsikši pozno, brezi Reineltovoga sladoleda nej bilau prireditve nej v Varaši, nej po vasaj. Prvin, gda je še nej bila taša moderna tehnika kak zdaj, je z biciklinom vozo pa z ledaum je hlado sladoled. Starejša generacija pravi, ka tašoga sladoleda, kak ga je Reinelt emo, več niške ne vej naredti. Vejdrik zato, ka tisti sladoled se je še iz sadja redo pa nej iz arome. Gnesden se tö najde dober sladoled, samo té je dosta dragši kak drügi. Prvin je edna kepica (gombóc) sladoleda menje koštala kak en forint, samo filere je trbelo plačati za njau. Gnesden že več stau forintov prosijo za eno kepico, sploj pa zdaj se je fejst zdignila cena zavolo bojne. V Somboteli za menje kak štiristau forintov že nin ne more lizati sladoleda, pa tau so najfalejši sladoledi. Dragši so že petstau ali več, tak ka če edna štiričlanska družina dé na sladoled pa vsikši samo dvej kepici prosi, tau štiri gezero forintov košta. Zaka je tak dragi sladoled? Tau pravijo, zato, ka nega ali je fejst drago vcujvalaun. Kelko je te v Budimpešti ali kelko baude pri Balatonu?

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Kresnika je prejel Roman Rozina
Kresnika za najboljši roman leta je prejel Roman Rozina za Sto let slepote, v katerem opisuje rudarske revirje 20. stoletja. Nagrado podeljuje medijska hiša Delo in je vredna 7000 evrov bruto. Kresnika so podelili dvaintridesetič. »Zahvaljujem se ljudem in dogajanjem, ki so ustvarili prostor, v katerem sem pisal, tistim, ki so mi pri tem pomagali, me podpirali, tistim, ki so poskrbeli, da je zgodba izšla v knjigi, in vsem tistim, ki knjige usmerjajo v bralske kroge,« je dejal nagrajenec v zahvalnem govoru. Rozina, rojen je bil leta 1960, živi pa v Orehoviči pri Izlakah, je napisal roman, ki je izšel pri Mladinski knjigi. Za nagrado so se potegovali še romani: Triger Davorina Lenka (LUD Literatura), Krasni dnevi Andreja E. Skubica (Beletrina), Zvezdna karta Dušana Šarotarja (Goga) in Dedič Marjana Žiberne (Litera). Medijska hiša Delo je ob letošnji nagradi kresnik za najboljši roman leta prvič podelila tudi nagrado mlado pero za mlade literate in literarne kritike. Dobitnica nagrade mlado pero za mladega literata je pesnica, prozaistka in prevajalka Tanja Božič. Dobitnik nagrade mlado pero za mladega kritika je Sašo Puljarevič. Večer na Rožniku je s pesmijo odprla vokalna skupina Maroltovke, nastopila je tudi zasedba The Woodlanders ter Matic Plemenitaš in Tomaž Hostnik. Odlomke iz nominiranih romanov so brali študentje Akademije za gledališče, radio, film in televizijo.

Državna nagrada za Kreslina, Dovžana, Leskovarja, Pestnerja in Šifrerja

Predsednik države Borut Pahor je ob svetovnem dnevu glasbe na slovesnosti v Predsedniški palači z redom za zasluge odlikoval pet glasbenikov. Vlado Kreslin je državno odlikovanje prejel za izjemen ustvarjalni prispevek k slovenski glasbeni umetnosti, Miha Dovžan za življenjsko delo in izjemen prispevek k slovenski citrarski umetnosti, Lado Leskovar, Oto Pestner in Andrej Šifrer pa za življenjsko delo in izjemen prispevek k slovenski popularni glasbi.

ROMANJE V SLOVENIJO

Društvo porabskih slovenskih upokojencev ma dostafele programov. Med tejni je eden glavni program romanje in izlet. Juniuša smo se podali na paut, pelali smo se v Črenšovce, Lendavo, Lenti in Šalovce. Hvala

Naša skupina v črenšovski cerkvi

Baugi, dosta nas je vküpprišlo, pelali smo se z velkim pa malim avtobusom. Vrejmen je lejpo bilau, program pa preveč bogati. Najprva smo se stavili pri cerkvi sv. Križa v Črenšovcaj. Tau cerkev so kauli 1322 zidali pa go dostafart obnovili. Gnešnjo

Razgled s torma Vinarium

neorenesančno formo je dobila leta 1860.

Župnik *Ivan Kranjec* so nas pozdravili s toplimi rečami, radi so bili, ka smo prišli k njim k slovenski meši. Gučali so od cerkve, o podružnicaj, stere se držijo k črenšovski fari. Župnik Kranjec so nam darüvali lejpo sveto mešo, pri liturgiji je spejvo števanovski cerkveni pevski zbor, steroga je vodo kantor *Gábor Sebestyén*. Z nami je bila slovenska zagovornica *Erika Köles Kiss* tö, ona je štejla berila. Hvala njim za sodelovanje. Po meši so nas župnik pozva-

li na farno na pogostitev, trno prijazni so bili pa se dosta pogučavali z nami. Šmejkale so nam friške pogače, kiflinge pa piti. Kakkoli je dobro bilau, smo mogli slobaud vzeti, mujs je bilau tadale titi, vej je pa nas

čakalo eške dosta programov. Pelali smo se v Lendavo, gde smo si poglednili varaš, grad pa stolp Vinarium. Na gradi smo si poglednili razstavo, muzej pa galerijo. Na razstavi smo vidli kejepe pa kipe poznani avtorov, steri vsakšo leto pridejo v Mo-

nošter na mednarodno likovno kolonijo. Na dvauri grada so bili vöpostavljeni metalni kipi, „Submarine“ od kipara Roberta Juraka tö. Njegov kip z naslovom Ribarica leko vidimo v Monoštri v parki pri cerkvi.

Po tistom smo se pelali na Lendavski bregj. Že smo od daleč vidli simbol brega, 53,5 mejtra visoki tören Vinarium. Na nje-ga se leko pelate z liftom tö, če neškete po stubaj ojditi. S terase stolpa je lejpi razgled na gorice, na varaš Lendavo pa na cejlo Goričko. Če je lejpo, čisto vrejmen, vidimo prej avstrijske

Alpe, vogrske pa hrvaške kraji-ne tö. Tisti, steri so nej šli gor na stolp, so v senci počivali pa kavo ali sok pili.

Moški so že trno čakali, aj pridemo k vinotoči Halas. Tam smo sedem fele vin koštavali, vcüj smo dobili sir in pogače. Dobro vino je bilau, včasim smo baukšo volau dobili. Gnauk so samo začnili spejvati z virtom vret. Korajžno bilau, dapa čako nas je varaš Lenti pa restavracija Salamon, gde so nam pripravili dober obed. Fejst smo se se nageli, dobro in dosta so nam dali. Meli smo malo cajt pripovejdati tö. Vej pa dotega mau smo se bole rejdko srečali zavolo pandemije, smo se že dolgo nej vidli, trno nam je falilo osebno srečanje.

Prauti večeri smo si poglednili cerkev nadangela sv. Mihaela. Dühovnik cerkve *Zoltán Lendvai*, steroga vsikši tak pozna, ka župnik na rolkah, so nas slovenski pozdravili. Pravli so, ka

ko” naš den.

Za romanje smo dobili finančno pomauč od vogrske vlade, od Urada predsednika vlade s tehnično pomočjauv Sklada

Na lendavskom gradi

Gábor Bethlen. Člani društva smo vcujplačali za obed, bilau nas je 52 pa člani cerkvenoga pevskoga zbora. Program je biu trno bogati, meli smo versko (cerkveno), kulturno in kulnarično izkušnjo. Dobro smo

V vinotoči nam je trno šmejkalo vino

se včijo slovenski jezik. Dosta spoznancov majo v Sloveniji, radi bi z njimi slovenski gučali. Prpovejdali so tau tö, ka so trno betežni bili od viruša Covid, trno so trpali pa so dosta Boga molili, aj zdravi gratajo. V cerkvi smo z njimi vret slovenski molili in spejvali Marijine pesmi. Bili so trno prijazni in neposredni. Pomalek je večer grato, sonce se je že skrivalo za gore. Za zaključek dneva smo se stavili še v Šalovcaj. V krčmi Pri Rudini je vsakši leko še kaj spiu, steri nej, tisti so sladoleđ dobili. Dober sladoleđ je fejst „poslad-

se čütli, dosta nauvoga vidli, z lejpmi spomini smo se pripelali domau. Hvala vsakšomi, steri je organiziro romanje pa nam lejpi den napravo.

(Kejp na 1. strani: Na konci smo se stavili v Šalovcaj pa se posladkali s sladoleđom.)

*Margit Čuk
članica društva*

Zaključek v vrtcih Monošter in Sakalovci

Spet je prišel čas, ko smo se poslovili od vrta in otrok, ki odhajajo v šolo. Iz monoštrske slovenske skupine Zvezdice v šolo odhaja devet otrok, iz sakalovskega vrta pa štirje otroci.

Zaključni program je bil prepleten z madžarskimi in slovenskimi pesmicami, plesi in igrami, ki smo se jih naučili tekom leta. Veliki otroci so se z lepimi deklamacijami poslavljali od vrta, prijateljev in nas vzgojiteljic. Želimo jim vse dobro v šolskih klopeh. Še prej pa vsem zabavne in lepe poletne počitnice.

*Vzgojiteljica asistentka
Romana Trafela*

ZAKLJUČEK VRTČEVSKEGA LETA

V vrtcih Števanovci in Gornji Senik smo v začetku junija pripravili zaključno slovesnost za najstarejše otroke, ki gredo v šolo, njihove starše in otroke, ki bodo v prihodnje še obiskovali vrtec. Otroci so se predstavili s pristrčnim programom. Manjkalo ni

Slovo od velikih otrok. Vrtec Gornji Senik

niti plesa, glasbe, pa tudi slovenske besede ne. Vzgojiteljice in starši smo zelo ponosni na vse otroke, ki bodo v začetku septembra prestopili šolski prag. Želimo jim, da bi se v šoli dobro

Zaključek v vrtcu Števanovci. Na sredini štirje bodoči šolarji (Dominik, Zalan, Anna in Marcel)

počutili in se še naprej pridno učili tudi slovenski jezik. Predvsem pa naj jim nova doživetja prinesejo veliko veselih trenutkov, sreče in uspehov.

*Vzgojiteljica asistentka
Andreja Serdt Maučec*

... DO MADŽARSKE

*Volodimir Zelenski poklical
Viktorja Orbána*

Prejšnji teden je ukrajinski predsednik Volodimir Zelenski poklical preimerja Viktorja Orbána in se zahvalil za dosedanjo pomoč Madžarske Ukrajini, predvsem ukrajinskim beguncem, obenem je povabil madžarskega predsednika vlade, naj obišče Kijev. Govora je bilo tudi o tem, da bo Orbán podprl podelitev statusa kandidatke za članstvo v EU Ukrajini.

Klic in njegova vsebina sta nenavadna tudi zaradi tega, ker je bil do zdaj Zelenski zelo kritičen do Madžarske oziroma do madžarske vlade, ki ni dovolila, da bi se orožje v Ukrajino dostavljalo preko ozemlja in zračnega prostora države. Zelenski je velikokrat izrazil nezadovoljstvo tudi zaradi stikov med Putinom in Orbánom. Orbánov tiskovni predstavnik Bertalan Havasi se je izognil vprašanju, ali bo Orbán sprejel vabilo v Kijev.

Audi bo zgradil novi obrat

Tovarna Audi v Győru bo zgradila novi obrat, ki bo odgovoren za motorje na električni pogon. Novi obrat bo stal kakih 120 milijard forintov, madžarska vlada ga bo podprla z 8,5 milijarde forintov. Delo bo ponujal 500-tim delavcem. Vse to je povedal na tiskovni konferenci minister za zunanje zadeve in zunanje gospodarstvo Péter Szijjártó, ki je izpostavil, da hrbtenico madžarskega gospodarstva predstavlja avtomobilski industrija. Proizvodnja naj bi se začela leta 2025 in zagotovila 500 novih delovnih mest. Avtomobilski industrija se je v zadnjih 12-ih letih v državi izredno razvila, je povedal zunanji minister. Leta 2012 je bila proizvodna vrednost avtomobilski industrije 3600 milijard forintov, lani je že dosegla 9400 milijard forintov. Tudi zaposlovanje je zelo naraslo, pred 12. leti je v avtomobilski industriji delalo 86 tisoč ljudi, trenutno je v tej panogi zaposlenih 185 tisoč delavcev.

Torta in rože ob dnevu pedagoških delavcev

Predsednik Državne slovenske samouprave Karel Holec je ob dnevu pedagoških delavcev obiskal obe dvojezični šoli (DOŠ Jožefa Košiča Gornji Senik in DOŠ Števanovci) in tri vrte, katerih upravljalec je, čestital pedagoškim delavcem ter se jim zahvalil za neutrudno, vztrajno in vestno celoletno delo. Zaželel jim je veliko zdravja in energije za njihovo delo na področju slovenskega narodnostnega izobraževanja. V vsako enoto je prispel z rožami in torto, ki so se je najbolj veselili malčki v vrtcih.

Uredništvo

Na torti »modra« sova kot simbol znanja

Predsednik Holec z malčki in vzgojiteljicami v Sakalovcih

V ANDOVCE DOMAU DEM

Rudi Čer ali kak ga doma v Andovca zovejo Djauski Rudi, tau pravi, ka daum v Andovca ma, v Somboteli pa živé. Proto taumi, ka še nej bejo dvajsti lejt star, gda je v Budimpešto odišo se včit, gda je zgotauvo, te pa v Somboteli delo pa še gnesden tam živé. Težko je kraj z daumi odišo, dosta je odo domau k starišom, pa nej samo za konec kedna, še med kednom tō, najbola te, gda je s senauv trbelo delati. Zdaj več ne živéjo stariške, depa Rudi še gnesden vōrno odi domau v Andovce, ta, gde so njegve korenine.

- Rudi, steroga leta si prišo gora v Sombotel?
»Od leta 1969 živem tōj v Somboteli.«
- Ka je bilau v Somboteli, ka doma v Andovci nej bilau?
»Nej si mogo žejvati, zato ka nej bilau dela, mladi so najbola zavolo toga odišli. Depa če si najšo delo v Varaši, te si vsikši den rano v štrtoj vōri mogo stanti pa z ranim busom si se nutrapelo, večer pa domau. Prvin pa še uše bilau, zato ka nej bilau busa pa vsikši, sto je v Varaši delo, je pejški odo, nej se je štelo, če je vraučé bilau ali je snejg šo. Tak sem te dja tō v Sombotel ušo, najprvin sem pri VASÉP-i delo kak zidar, sledkar pa pri TANÉP-i. Vsikši pondejlek sem se v Sombotel pelo, v pe tek sem pa domau prejšo.«

- Med kednom gde si spau, emo si kakšno stanovanje?
»Kak VASÉP tak TANÉP sta mela stanovanja za tiste delavce, steri so pri njij delali. Tau je dobro bilau, zato ka tau je bola falejšo bilau, kak če bi v arandi bilej.«

- Dosta dela je bilau tistoga reda v Somboteli za zidare?

»Tistoga reda se je dosta več se zidalo kak gnesden, telko dela je bilau, ka vnoči, vodne smo delali, kak vleti tak vzi-
sva dva bila, dja pa Štojtin Pitju iz Števanovec.«
- Nejsi se zgūbo v Budimpešti v tistom velkom varaši?
»Sprvoga, dočas ka sem se nej vōspozno, dočas sem trno nikan nej smo titi, depa sledkar sem že cejli varaš kaulakzopojdo.«
- Nej ti je na djoj šlau, gda so te stariške tam njali v Budimpešti, oni so pa šli domau v Andovce?
»Kaj bi pa nej, dja sem tū domau sto titi z njimi, depa nej so me pistili. Tau mi je te spoj težko bilau, vej pa dočas sem dja kraj od daumi nikdar nikan nej ušo. Dja sem nikak nej sto tam ostati, zato gda smo tam iz matematike pisali, dobili smo nalogo, dja sem sam rad lagvo naredo, aj me ne vzemajo gora. Depa nika je nej valalo, mama je gončala s tistim prejdijm pa te itak so me goravzeli.«
- Kak je bilau včenjé za zidara?
»Vzimi smo se v šauli včili,
mi, nikdar smo nej dolastanili.«
- Rudi, kak si ti zidar grato, zaka si se glaso za zidara?
»Dja sem nej sto zidar biti, dja sem sabau (krojač) sto

biti. V Števanovci je bejo eden sabau, steri se je tak zvau ka Borbely, depa on je že name nej mogo goravzeti, zato ka je že emo enga inaša. Tak zavolo toga sem se te za zidara glaso. V Pešt sem pa tak prejšo, ka tam se je včejjo iz Števanovec eden pojep, steri se je tak zvau ka Zavec. Moja mati pa oča so tau nikak zvedli, ka tam se leko za zidara vči pa te name so tū nutradali v tau šaulo. Odtec

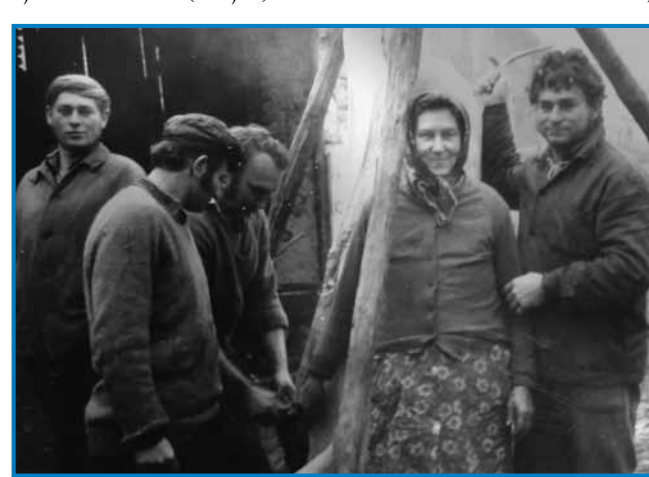

Rudi Čer med gledanjem stari kejpov

»Kak mladi smo tak velki pejnez zato nej dobili, depa mena je dojšlo, ka mi je trbelo, s tauga sem si leko tjojpo. Depa ostalo je na tau tū, ka v Števanovca na veselico smo odli pa malo kaj spili. Te so veselice vsigdar v nedelo bile, zato pa pondejlek je težko bilau v službo titi. Dostakrat je tak bilau, ka sem nej delat ušo, če me je kaj fejst prejk melo, bola k doktora. Tam smo že vedli, ka trbej delati pa prajti, aj nas vōspišejo, tak smo te pondejlek leko počivali.«

- Kelko je vas doma mlajšov bilau?
»Nas je šest bilau, tri dekle pa trgé podje, zdaj nas je že samo pet, zato ka brat Pišti je mrau.«

- Dobro se spomnim, ka ti si iz Sombotela spoj dosta odo nazaj domau k starišom pomagat.
»Dosta sem odo, nej samo v soboto pa nedelo, med kednom tū, dostakrat gda sem zgotauvo z delom, sem brž domau prišo, pa zadvečerek še dva voza sena smo domau pripelali. Gda smo spraznili, te sem v avto vseu pa sem se nazaj v Sombotel odpelo.«

Vsigdar je rad domau odo v Andovce pa pomago starišom

»Nej, zato ka v Somboteli je zato dosta bola lažej bilau živeti, te sva že obadva tōj mela delo, tak ka ranč smo nej zmišlaval, ka bi odišli od tec. Kak vidiš, mam velki dvor, velki ogradec, ranč tak, kak bi v vesi žejvo, tau ne povejm, če bi v bloki bili, te leko ka bi nej vōvzdržali v Somboteli.«
- Kelko lejt si v penziji?
»Dja sem nej v penziji, vej pa dja še gnesden delam, dobro, na papiri sem že od leta 2003 v penziji. Skur dvajsti lejt sem v penziji, depa samo zdaj tau leto je tak, ka kak zidar več ne delam. Zdaj že samo v Andovci na mojom rojstnom rami delam pa popravlam, pomagam kaj, steroga je moja nečakinja (unokahúg) dolatjōjpila.«
- Tau mena povej, tau vōovadi, ka trbej k taumi, kak trbej živeti, aj se človek tak dobro drži kak ti?
»Vejn tau, ka sem dja spoj dosta delo, leko povejm, ka skur vnoči, vodne, vejn tau mi je pomagalo, zato sem še v takšni kondiciji. Drūgo pa tau, ka dja rad mam mesau pa večkrat djem mesau, tej varašanci pa bola tašo sladko djejo, marmalado na krūji, sladko testau pa tašo, od toga mauči neš emo.«
- Rudi, gda si odo zadnjog paut v Andovci?
»Zdaj je torek, prejšnji tjezen v nedelo sem bejo doma. Zato ka dja še itak tak mislim pa pravim, ka dja se v Somboteli zdržavam, v Andovce pa domau dem.«

Karči Holec

Franci sta pri VASÉPA delala pa te ona sta name nutrasprajla.«
- Kakšna je bila plača?

- Gda si se z ženov spozno, pa ste se oženila, nej vam je namisli prišlo, ka bi nazaj v Andovce šli?

Djauski Rudi je do penzije delo kak zidar

Od inda v gnešnji čas

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKI KRAJINAJ

Nazadnje smo v Krškem skrak reke Save ostanoli. Gnes de po njoj tadale nas čunaklin »pelo«. Že smo skur na granici s Hrvaško, depa ta prejk nemo šli. Najprva se v enon varaši stavimo, v sterom se krajina Posavje že skur zgotovi.

Bregj, obrežje, Brežice

Njeno menje nam pripovejda, ka ga je po bregji dobila. Zaprav, po obrežji, kak se mala krajina skrak bregja reke Save zové. Ja, Brežice so tau. Depa tau menje je bole nauvo, inda

krat po Brežicaj bisneli. Kaulak cejloga varaša so stejne stale, depa skur vsigdar so nut v Brežice vdarili. Eške prva so slejgnjo paut po krajini bisneli, so se pavri zdignoli. Nazadnje smo od kmejščkoga pun-

Grad više varaša je eden najlepši v Sloveniji. V dokumentaj se od njega oprvin 1249. leta piše. Se je pa v njem pa kaulak njega dosta vsega godilo. Dosta krvi ga je namakalo.

se je vseküper vcejlak ovak zvalo. Naši stari Slavi so v tau krajino med letoma 600-700 prišli. Na brgej više Save so si svoje prve rame postavili. Toj vesi so ménje Gradišče dali. Na njegovon mesti eške gnes

ta pa od Matije Gubca pisali. Depa punt iz leta 1515 je eške vekši biu. V njem se je kaulak 80 000 pavrov za »stara pravdo« bojnal. Pet mejsecov se je té krvavi bal godiu. Po vsej slovenski krajinaj so se pavri

Tak so prve tiskane (druknivane) slovenske rejči vögledale. 1515. leta so ga sodacke dobili, steri so se prauti pavrom šli bojnat. Tau so zatoga volo dobili, ka do vedli, steri pavri popejvajo: Le vkup, uboga gmajna! Vse tiste je trbelo zgrabiti ali pa bujiti. Iz toga je eške gnes vsem poznana nauta vöprišla. V toj nauti je verz »stara pravda« tö, od toga nam pripovejda, ka pavri so se za stare regule gorgemali. Za tisto staro pravdo, regulo, od steri so njigvi gospaudje nika nej čüti škeli. Zatoga volo tö ji je vanugo v krvi svoje življenje skončalo.

grad Brežice stodji. Moramo vedeti, ka je Posavje z Brežicami vred oprejta krajina. Po njoj so se sodacijske vsej barv naganjale. Najbole so Törki lagvi bili. Od leta 1459 pa vse do leta 1529 so sedem-

prauti gospaudom gorzdignili. Prauti grofom, barauonom, steri so si vse več nauvi porcij vözmislavali. Pavri so časari v Beč pisali, aj neka naredi, depa nika se nej zgodilo. Zatoga volo je do punta prišlo.

V Brežicaj je 9000 pavrov na varaš šlau, nut v grad so vdarili, tam so vse plemenitaške

je, ka je tau zavolo kostanov prišlo. Depa teorija nam neka drugo pripovejda. Oča tomi aj

Kostanjevica. Gedro staroga varaša na otoki srejdi Krke stodji. Depa té otok so lidge napravili. Vejmo, če stoj šké nut v varaš vdariti, voda ga leko dojstavi. Kak smo že v Brežicaj vidli, so kaulak Kostanjevice tö Törki bisneli

gospaude bujli. Na konciso grad gorvužgali.

Mi pa zagnauk Brežice za seuv pistimo. Včasini za varašom v Savo reka Krka priteče. Po toj najlepšoj slovenskoj reki tagor nas čunaklin plava. Tam so stare vesnice; Krška vas, Malence, Boršt, dokejš v rejsan eden trno lejpi mali varaš ne pridemo.

Kostanjevica na Krki

Leko bi se Monošter tö zvala. Zakoj? Zatoga volo, ka je varaš kaulak samostana (kološtor)

grato. Njega so pa - kak v Monoštri - bratje cistercijanci gorpostavili. Pa tau tö skur v gnakom časi se je godilo, kak je tau v Monoštri bilau. Že 1252. leta se od Kostanjevice kak od varaša guči. Ja, trno brž je vseküper šlau. Depa zdaj smo več nej v krajini Posavje. Kostanjevica že v krajini Dolenjska stodji. Smo pa že pri enom problemu ali dilemi, če šketi. Odkejc je tau ménje Kostanjevica se narodilo. Prvo, ka bi komi na pamet spadnolo,

V Kostanjeviški jami takšo lepoto tö leko vidimo. Do gnes je njeni 2 km tau poznani, depa speologi eške tadale iškejo. Pravijo, ka je eške dukša, kak jo do zdaj poznajo

bi »kastel« biu. Kastel je drugo menje za cerkve z viskimi

stejnami. Mi smo kastel na našom vandarnji že kak tabor tö spoznali.

Kostanjevica na Krki je že od inda sinonim za umetnost. Njene stare rame so najbole poznani arhitekti delali. Zavolo toga pa vode kaulak nje jo dolensjske Benetke zovejo. Ta tradicija v gnešnji čas sega. Rejsan dosta umetnikov se je v Kostanjevici obrnauo, svoje delo so tam njali. V cejløj Evropi je galerija Božidar Jakac poznana. Svoje mesto si je ranč v starom klauštri najšla. Tak sta se je čas indašnji majstrov s časom nauvi majstrov vküpernajšo. Se pa kaulak Kostanjevice na Krki eške dosta drugoga lejpoga najde, ka je nej človek naredo. Vse bole poznana je Kostanjeviška jama. Lidge so dugo nej za njau vedli. Nin kaulak 1930. leta je viska voda velko skalo gorvtrgnola, tak so lidge oprvin leko v njau šli. Eške bi ostanoli v Kostanjevici, depa tadale gor po Krki trbej s čunaklinom tiji. Tam dale nas eške vsefele čaka, od koga je vrejdo gučati. Na, škejmo prajti, ka pijsati. Lejpa reka Krka zavole rib v sebi nosi. Leko eno tak zgrabimo, kak so je inda naši stari vedli zgrabiti, ka so si trbüje napunjavali. Leko pa samo v čunaklini ližijmo pa parpovejsti od inda v gnešnji čas poslušjamo. Na Krki je trno lapau takše delati, zat ka una od toga pripovejda.

Miki Roš

www.porabje.hu

PRESEDSTVO ZVEZE V BUDIMPEŠTI

V sredo, 15. junija, se nam je dan začel že zgodaj. Sodelavci Zveze Slovencev na Madžarskem in člani predsedstva ter

narodne enotnosti, ki simbolizira predtrianonsko, »veliko« Madžarsko. Na dveh stranskih stenah sprehajališča spome-

mo, povsod slišimo glasbo, a ne samo tisto, ki prihaja iz slušalk, ampak tudi tisto, ki je okoli nas. Posebna glasbena razstava predstavlja najpomembnejše etape v zgodovini glasbe z evropskim in madžarskim podarkom. Od starodavnih ritmov do 21. stoletja pripoveduje o pomenu glasbe skozi najpomembnejše prelomnice v zgodovini glasbe, pri čemer izpostavlja tudi ikonične skladatelje

Z zagovornico Eriko Köleš Kiss v Parlamentu

nadzorne komisije smo se ob petih zjutraj odpravili na strokovni izlet v Budimpešto. Na povabilo parlamentarne zagovornice Slovencev Eriko Köleš Kiss smo imeli izjemno priložnost, da doživimo edinstveno vzdušje najznamenitejše madžarske zgradbe na donavskem nabrežju in si pod njenim vodstvom ogledamo čudovito stavbo Parlamenta. Ob deseti uri sta nas že čakala z asistentom Ferencem Sütőjem v centru za obiskovalce. Zagovornica je bila letos spomladi izvoljena za to funkcijo že tretjič, zato zelo dobro pozna poslopje in nas je odlično seznanila z vsemi zanimivostmi. Dimenzije Parlamenta so kar mogočne: poslopje je dolgo 265 metrov, široko 123 metrov na najširšem delu, skupna površina znaša 17.745 kvadratnih metrov, njegova kupola pa se dviga 96 metrov nad nivojem pločnika. Je tretja največja parlamentarna zgradba na svetu. V njej smo med drugim videli tudi madžarsko Sveto krono, ki se v kupolasti dvorani, okrašeni s 16 kipi madžarskih kraljev in vladarjev od 1. januarja 2000, hrani skupaj z žezlom, kroglo in mečem ter jo varuje častna straža.

Po obisku in ogledu Parlamenta smo v bližini odkrili monumentalni Spomenik

nika pod nivojem tal so vklešana imena 12.485 naselij zgodovinske Madžarske, ki so

in izvajalce. Ko smo končali s sprehodom, se je v naš um in dušo vrezalo veliko glasov.

V Hiši madžarske glasbe smo se poglobljali v svet zvokov

uvrščena na seznam krajev iz leta 1913.

Obiskali smo še Hišo madžarske glasbe in se potopili v čaroben svet zvokov s pomočjo stalne razstave z naslovom *Glasbena potovanja v času in prostoru*.

Predmet razstave je sama glasba. Kamor koli se obrne-

Bilo je izvrstno doživetje.

Naš prijeten izlet smo sklenili z večerjo v centru mesta, nato pa zopet sedli na avtobus in se podali na dolgo pot proti domu v upanju, da bomo lahko naslednje leto skupaj obiskali katerega izmed krajev v Sloveniji.

Nikoletta Vajda-Nagy

Štirje bodoči šolarji in šola
Narisala Anna Balázs,
6 let,
vrtec Števanovci

Pod Srebrnim brejgom ...

... se dizel-pacin epopeja godi. »Naftaške« so škeli po svoje pacin pa dizel odavati. Depa država njim je na rep staučila. Una je prajla, po kelko de se kaj odavalo. Pa nej vsepovsedi, skrak mali poštij de tak, kak una zapovej, na autocestaj pa tak, kak stoj šké. Za dizel je nagnauk za več kak 2 evrona trbelo plačati. Zavolo toga je nagnauk skur mala revolucija gratala. Pa je že za dva dneva država na bremzo (fék) staučila, za buse pa kamijaune gnako vala, kak se je skrak mali poštij zapovedalo. Te nauve regule vsi najbolje ne razmejo, eške kakšen teden de mogo taoditi, ka vse tau tamine pa de se vedlo, kak vse vküper vögleda. Depa že malo po tejm nauva regulacija naprej pride. Niške velkoga vüpanja nema, ka de kaj menje plačati trbelo. Bole tak vögleda, ka regulacija nika drugo ne znamenüje kak tau, ka znauva de v autone drakšo »pijačo« za nji trbelo natakati. Po Sloveniji na velke odmeja: drakše, drakše, drakše ...

Drakše, vse bole drakše je na nogometnoj pijaci tó. Zaprav, eni klubi vse menje pejnez majo, nistrni se s pejnezi obmetavajo. Vcejlak nauvi šok je v Celji vövdaro. Njihovomi klubi, v steron labdo bršejo, že dveji leti néde najbaukše. Ja, tri leta nazaj so prvi bili, po tejm so v velko krizo spadnoli. Rusoški pejnez je enjo v njive bukse »tečti«, že je vögledalo, ka samo njivi domanji do se brsali. Depa neka se je vcejlak vöminilo. Prvi šok je biu, gda so iz Turčije pripelali indašnjoga nogometša iz Mure. Nino Kauter je obečavo, ka un je dejte Mure biu pa ostane tó. Gda iz Turčije nazaj pride, gvüšno, ka tadale de za Muro iz Murske Sobote brso. Pa je nej tak bilau. Za velke pejneze je obečanje pozabo. Najvekša plača v cejlom slovenskom brsanji je ovak naprajla. Pa je tau eške nej bilau vse. Ognjen Mudrinski iz Srbije je lani največ golov brsno. Tau je pri Maribori delo. Za eno leto se je z njimi pogaudio, odišo je, kcuj pa na velke pripovejdo, kak bi un eške tadale za nji brso. Bi tadale za nji gole davo, depa ovak se je moglo zgoditi. Eden mejsec po tejm pa nauvi šok. Mudrinski de tadale za Celje brso. Vse tau de za nauvi najvejši služ delo. Njemi je obečanje pa lübezen pejnez na nikoj djau. Tak ma zdaj Celje dva takšiva, steriva sta na leto največ prislüžjila. Gvüšno, ka se vsi spitavajo, od kejc Celje telko pejnez ma. Rusov več nega, sto pri vragej njim zdaj pejneze dava? Vsi kaulak kluba so tüüma, niške nika ne vej. Najbole lagvi scenarij se leko zgodi, se na velke guči. Ka pa če so kredite (kölcson) gorvzejli, ka so nekšne fele slovenski Manchester City gratali? Gvüšno je tau tó, ka pri Muri so nej najbaukše vole, ka njivi Nino Kauter je tak na velke rejč dojpaužro. Tak se samo leko čaka, ka de se godilo, gda s Celjom k Muri brsat pride. Po staroj šegi de se füčkanje čülo pa eške kakšga lagva rejč tó. Od Mudrinskoga, ka ranč tak s Celjom v Maribor pride, pa baukše sploj nej broditi. Tam so njive tribüne eške bole lagve, dugo paunijo, gda njim stoj rbet taobrne. Naš Srebrni brejg nikomi nigdar nej rbet taobrno. Pravi, ka nega tej pejnez, ka bi takše naredo. V časaj, gda je pejnez več od poštenja vrejden, od toga nigdar nej brodo. Ostano je takši, kakšen je vsigdar biu.

Miki Roš

**SPORED SLOVENSkih
TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV**
**OD 1. JULIJA
DO 30. JULIJA**
PETEK, 01.07.2022, I. spored

6:25 Odmevi, 7:00 Poletno jutro, 9:00 Otroški program, 10:10 Ugriznimo znanost, 10:40 TV-izložba, 10:55 Čarokuhinja pri atu, 11:10 Danes dol, jutri gor, 11:40 TV-izložba, 11:55 Tarča, 13:00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13:25 Kako izdelati: Slušalke, 14:30 TV-izložba, 14:45 Prislunimo tišini, 15:00 TV-izložba, 15:15 Mostovi – Hidak, 15:55 Otroški program, 16:35 TV-izložba, 17:00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17:20 Ah, ta leta! Gremo v gore, 17:50 Družina Jazbečjak, risanka, 18:05 Čarokuhinja pri atu, 18:20 Vem! 18:57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Kultura, Vreme, 20:00 Poletni pozdrav, 21:30 Sledi: Lavoslav Schwentner, 22:00 Odmevi, Šport, 22:45 Kinoteka: Za dva solda upanja, 0:25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0:50 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Kultura, Vreme, 1:45 Napovedujemo

PETEK, 01.07.2022, II. spored

6:00 Napovedujemo, 11:00 Videotrak, 12:00 Poletno jutro, 14:15 O živalih in ljudeh, 14:45 Na vrtu, 15:30 Etični samohodec, pisatelj prihodnosti, ki je ni bilo, 17:00 Kolesarstvo - dirka po Franciji, 19:10 Po etapi: Analiza dirke po Franciji, 19:55 Panorama, 20:40 Gospodarstvo, 20:55 Magnet, 21:10 Konje krast, 23:20 Naslednja postaja Kiosk, Saša J. Mächtig, arhitekt in industrijski oblikovalec, 0:45 Videonoč

SOBOTA, 02.07.2022, I. spored TVS

6:25 Odmevi, 7:00 Otroški program, 10:00 Male sive celice, 10:40 Infodrom, poletje 2022, 10:55 Kapucar, 11:15 TV-izložba, 11:40 Ah, ta leta! 12:15 Duhovni utrip, 12:30 Ozare, 12:35 Kaj govoriš? = So vakeres? 13:00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13:25 O živalih in ljudeh, 13:50 TV-izložba, 14:10 Podjetno naprej: Posestvo Saksida, turizem z vinarstvom, 14:40 Prislunimo tišini, 15:00 Ekipa Bled, 15:30 Obrazi naših rojakov, 16:00 Človek, kam greš? 16:30 Na vrtu, 17:00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17:20 Luka in Lučka, risanka, 17:30 Ambienti, 18:00 Sobotno popoldne: Poletni izbor, 18:57 Dnevnik, Slovenska kronika, Utrip, Šport, Vreme, 20:00 Poletna noč 2022, 21:50 Poročila, Šport, Vreme, 22:20 Midnight Oil: 1984, 0:00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0:25 Dnevnik, Slovenska kronika, Utrip, Šport, Vreme, 1:20 Napovedujemo

SOBOTA, 02.07.2022, II. spored TVS

6:00 Napovedujemo, 7:00 Najboljše jutro, 9:00 Spomini: prof. dr. Niko Toš, 11:25 Nova dvajseta, 12:45 Avtomobilnost, 13:40 Matija Vertovec, veliki um slovenskega naroda, 15:00 Kolesarstvo - dirka po Franciji, 17:15 Po etapi: Analiza dirke po Franciji, 17:55 Kanižarica, delu čast in oblast, 18:55 Specialna enota Dunaj: Na višini, 20:00 Arktični udori, 21:00 Preživeti poletje, 22:35 Šank rock - Turneja Ponosa: Restart, 0:25 Videonoč

NEDELJA, 03.07.2022, I. spored

7:00 Otroški program, 10:00 Nedeljsko bogoslužje, 10:55 TV-izložba, 11:20 Ozare, 11:25 Obzorja duha: Duhovnost po Dostojevskem, 12:00 Ljudje in zemlja, 13:00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13:25 Poletni pozdrav, 14:55 TV-izložba, 15:15 Nikec na počitnicah, 17:00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17:20 Bacek Jon, risanka, 17:30 Ginovo potepanje po zahodni italijanski obali: Castellabate in Pestum, 17:55 Joker, 18:57 Dnevnik, Slovenska kronika, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20:00 Letovišče, 21:00 Intervju, 22:00 Poročila, Šport, Vreme, 22:30 Pritisk, 0:05 Za lahko noč: Janez Dovč & Sounds of Slovenia: Šentjanževo, 0:15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0:40 Dnevnik, Slovenska kronika, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1:35 Napovedujemo

NEDELJA, 03.07.2022, II. spored

6:00 Napovedujemo, 7:00 Duhovni utrip: Duhovno zdravje in Jutranjica, 7:15 Ugriznimo znanost, 7:45 Tanja Činč, Simfonični orkester RTV Slovenija in En Shao (Camille Saint-Saëns: Koncert za klavir št. 2), 8:10 17. mednarodni festival ustnih harmonik, 8:50 Folklorna skupina Podkev KTD Miklavž pri Ormožu: Na preši, 9:00 38. festival tamburašev in mandolinistov Slovenije, 10:00 Ambienti, 10:45 Hotel poldruga zvezdica, 12:10 Lutkarije: Coprnica Dragica, 13:00 #Zelena generacija/Young Village Folk, 13:35 Odpotovanja: Libija, 15:00 Kolesarstvo: Dirka po Franciji, 17:25 Po etapi: Analiza dirke po Franciji, 18:00 Po Islandiji z Alexandrom Armstrongom, 18:55 Specialna enota Dunaj: Sivo življenje, 20:00 Arena, 20:55 Žrebanje Lota, 21:05 Starodavni gradbeni podvigi: Louvre, 22:00 Tanek led, 22:50 Joker, kviz, 23:55 Videonoč

PONEDELJEK, 04.07.2022, I. spored TVS

6:25 Utrip, Zrcalo tedna, 7:00 Poletno jutro, 9:00 Otroški program, 10:05 Obzorja duha, 10:45 TV-izložba, 11:00 Čarokuhinja pri atu: Valjani rezanci ter ribana kaša v goveji juhi, 11:15 Danes dol, jutri gor, 11:40 TV-izložba, 12:00 Intervju: Dr. Aleš Štrancar, 13:00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13:25 Velike osebnosti 20. stoletja: Voditelji, 14:20 TV-izložba, 14:40 S-prehodi: Marij Čuk, pisatelj, 15:10 Dober dan, Koroska, 15:45 Otroški program, 16:35 TV-izložba, 17:00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17:20 Podjetno naprej: Posestvo Saksida, turizem z vinarstvom, 17:50 Kuhar Štef, risanka, 18:05 Čarokuhinja pri atu: Bela krajina, 18:20 Vem! 18:57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Kultura, Vreme, 20:00 Tednik, 21:05 Pozabljene diktature Evrope: Polkovniški režim v Grčiji, 22:00 Odmevi, Šport, 22:40 Hudičeve igre, 23:45 Glasbeni večer: Tartinijev koncert: komorni orkester Slovenski solisti, F. Agostini, S. Arnold, I. Ozim in M. Munih, 1:25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1:50 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Kultura, Vreme, 2:45 Napovedujemo

PONEDELJEK, 04.07.2022, II. spored TVS

6:00 Napovedujemo, 11:30 Videotrak, 12:40 Poletno jutro, 15:00 Prislunimo tišini: Lepote in izzivi poklica tolmač znakovnega jezika, 15:30 Sledi: Lavoslav Schwentner, 16:10 Ljudje in zemlja, 17:30 Ginovo potepanje po zahodni italijanski obali: Castellabate in Pestum, 18:00 Sobotno popoldne: Poletni izbor, 18:55 V vrtincu ljubezni, 19:55 Panorama, 20:40 Magnet, 20:50 Odpotovanja: Brazilija: Juha iz piraj, 21:50 Kraljevi vlak, 23:30 Jašek, 23:50 Uvajanje, 0:25 Videonoč

TOREK, 05.07.2022, I. spored TVS

6:25 Odmevi, 7:00 Poletno jutro, 9:00 Otroški program, 10:05 Pisave: Drago Jančar: Ob nastanku sveta, 10:35 TV-izložba, 10:55 Čarokuhinja pri atu: Bela krajina, 11:10 Moji, tvoji, najini, 11:35 TV-izložba, 11:55 Tednik, 13:00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13:25 Velike osebnosti 20. stoletja: Raziskovalci, 14:30 Duhovni utrip: Duhovno zdravje in Jutranjica, 14:45 TV-izložba, 15:00 Potepanja - Barangolások, 15:40 Otroški program, 16:35 TV-izložba, 17:00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17:20 Varuhi narave, 17:50 Niki Vrum, risanka, 18:00 Čarokuhinja pri atu: Posavje, 18:20 Vem! 18:57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Kultura, Vreme, 20:00 Ločitve, 21:00 Novi kitajski kibernetični vojščaki, 22:00 Odmevi, Šport, 22:45 Pričevalci: Tone Oblak, 1:00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1:25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Kultura, Vreme, 2:20 Napovedujemo

TOREK, 05.07.2022, II. spored TVS

6:00 Napovedujemo, 11:00 Videotrak, 12:00 Poletno jutro, 14:15 Avtomobilnost, 15:00 Kolesarstvo: Dirka po Franciji: 4. etapa, 17:25 Po etapi: Analiza dirke po Franciji, 18:00 Zbujeni v sanje, 18:55 V vrtincu ljubezni, 19:55 Panorama, 20:40 Magnet, 20:50 Nedolžnost, 22:30 30 let zdravniške zbornice, 0:00 Kaj govoriš? = So vakeres? 0:30 Videonoč

SREDA, 06.07.2022, I. spored TVS

6:25 Odmevi, 7:00 Poletno jutro, 9:00 Otroški program, 10:15 Varuhi narave, 10:40 TV-izložba, 10:55 Čarokuhinja pri atu: Posavje, 11:15 Moji, tvoji, najini, 11:40 TV-izložba, 11:55 Arktični udori, 13:00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13:25 Velike osebnosti 20. stoletja: Znanstveniki, 14:20 Sledi: Lavoslav Schwentner, 14:45 Obrazi naših rojakov: Natko Štiglič, 15:10 Pod drobnogledom - Nagytó alatt: Po sledih prekmurskih Judov/A muravidéki zsidók nyomában, 15:50 Male sive celice, 16:35 TV-izložba, 17:00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17:20 Vodnik po trajnostni mobilnosti: Generatorji prometa, 17:50 Bela in Sebastijan, risanka, 18:05 Čarokuhinja pri atu: Kozjansko, 18:20 Vem! 18:57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Kultura, Vreme, 20:05 Film tedna: Kolesar, 22:00 Odmevi, Šport, 22:40 Z druge strani Atlantika, 23:50 Vodnik po trajnostni mobilnosti: Generatorji prometa, 0:20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0:45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Kultura, Vreme, 1:40 Napovedujemo

SREDA, 06.07.2022, II. spored TVS

6:00 Napovedujemo, 10:00 Videotrak, 11:00 Poletno jutro, 13:15 Ginovo potepanje po zahodni italijanski obali: Castellabate in Pestum, 14:00 Ambienti, 15:00 Kolesarstvo: Dirka po Franciji: 5. etapa, 17:35 Po etapi: Analiza dirke po Franciji, 18:15 Pozabljeni Slovenci: Dragotin Gustinčič, 18:55 V vrtincu ljubezni, 19:55 Panorama, 20:35 Magnet, 20:50 Nogomet (Ž): Anglija - Avstrija, 21:50 Žrebanje Lota, 22:55 Na utrip srca: Festival Arsana: Vlado Kreslin, Vox Arsana in godalni orkester s triom, 0:25 Videonoč

ČETRTEK, 07.07.2022, I. spored

6:25 Odmevi, 7:00 Poletno jutro, 9:00 Otroški program, 10:05 Vodnik po trajnostni mobilnosti: Generatorji prometa, 10:30 TV-izložba, 10:50 Čarokuhinja pri atu, 11:10 Moji, tvoji, najini, 11:40 TV-izložba, 11:55 Arena, 13:00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13:25 Velike osebnosti 20. stoletja: Slavne osebe iz sveta zabave, 14:25 TV-izložba, 14:40 Slovenci v Italiji, 15:10 Moj gost/Moja gostja - Vendégem: Schönauer Gyula, 15:50 Krompir: Prosti čas, 16:35 TV-izložba, 17:00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17:20 Ugriznimo znanost: Ogroženi metulji, 17:50 Reaktivčki, risanka, 18:05 Čarokuhinja pri atu, 18:20 Vem! 18:57 Dnevnik, 19:20 Slovenska kronika, Šport, Kultura, Vreme, 20:00 Tarča, 20:55 Fortuna, 22:00 Odmevi, Šport, 22:40 Dediščina Evrope: Leteča Holandca, 23:40 Ugriznimo znanost, 0:15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0:40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Kultura, Vreme, 1:35 Napovedujemo

ČETRTEK, 07.07.2022, II. spored

6:00 Napovedujemo, 10:05 Videotrak, 11:00 Poletno jutro, 13:20 Poletni pozdrav, 15:00 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 6. etapa, 17:30 Po etapi: Analiza dirke po Franciji, 18:05 Skozi ameriško džunglo, dokumentarni portret Louisa Adamiča, 19:00 V vrtincu ljubezni, 19:55 Panorama, 20:35 Magnet, 20:50 Nogomet (Ž): Norveška - Severna Irska, 23:00 Ambienti, 23:30 R. Wagner-M. Šparemblek: Siegfriedova idila, balet, 0:10 Slovenska jazz scena: Marezi Jazz 2012: Big band Orkestra Slovenske vojske, 1:10 Videonoč

Pester konec tedna

Ob koncu tedna od 18. do 20. junija se je Porabje skoraj spraznilo, saj je precej porabskih kulturnih in športnih skupin gostovalo po Sloveniji in na Madžarskem ali sodelovalo na raznih srečanjih.

Po dveh letih odmora so ponovno organizirali največjo pevsko manifestacijo v Sloveniji, Tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, ki se ga je udeležil Mešani pevski zbor Avgust Pavel z Gornjega Senika. Prireditev je potekala v poklon in spomin Stanetu Pečku, ki je več kot trideset let pripravljaj scenarij šentvidskega tabora. Slavnostni govornik je bil Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta RS. Na tretjo junijsko nedeljo se je spet napolnila šentvidska ulica in športno

mladi iz Porabja. Na tradicionalni prireditvi je letos sodelovalo blizu 120 mladih udeležencev do 15 let iz Italije, Avstrije, Madžarske

Ráckeve je kraj na Madžarskem, kjer živi tudi srbska manjšina. 18. junija so tam priredili kulturno manifestacijo z naslovom KEVE-

Člani MePZ Avgust Pavel z Gornjega Senika pred logom Tabora slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični (foto: B. Bajzek)

Komorni pevski zbor iz Monoštra in Porabski trio sta konec tedna preživela v Logatcu med prijaznimi gostitelji (foto: Primož Sark)

igrišče s pevkami in pevci, ki so navdušeno zapeli skupaj slovenske pesmi. Člani zbora so si med potjo ogledali Šmartinsko jezero in reko Krko.

Prav tako sta v Sloveniji gostovala Komorni pevski zbor Zveze Slovencev iz Monoštra in Porabski trio, nastopila sta v Logatcu. Skupini sta vračali gostovanje Obrtniškega mešanega pevskega zbora »Notranjska«, ki je Monošter obiskal konec aprila. Ob omenjenih skupinah je na skupnem koncertu nastopila tudi vokalna skupina Kresnik iz Sežane. Ponovno srečanje med zboroma je bilo zelo pristrčno, organizacija koncerta in srečanja natančna in enkratna. Letos je Olimpijski komite R Slovenije v Kidričevem priredil Srečanje zamejskih mladih športnikov, ki so se ga udeležili tudi

in Slovenije. Udeležbo porabske ekipe na srečanju je podprla Zve-

FEST. Srečanja folklornih skupin se je udeležila tudi sakalovska

Mladi nogometaši monoštrskega kluba na Srečanju zamejskih mladih športnikov v Kidričevem (A. Kovács)

za Slovencev na Madžarskem. Športno delegacijo je vodila predsednica ZSM Andrea Kovács.

folklora pod vodstvom Dragice Kolarič.

M. Sukič

Z LJUDSKIM PLESOM OD PREKMURJA DO MARIBORA

V lendavski gledališki in koncertni dvorani je na regijskem srečanju odraslih folklornih skupin nastopilo šest folklornih skupin iz vzhodne Slovenije; štiri so bile iz Pomurja, dve pa iz Maribora.

Članska folklorna skupina KUD Beltinci je nastopila z odrsko postavitvijo Mlinar (Fotografija: Jože Gabor)

Organizator je bila lendavska območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti ob sodelovanju Občine Lendava.

Na regijsko srečanje so se uvrstile tiste folklorne skupine, ki so bile najbolj ocenjene na območnih srečanjih. Obiskovalce kulturnega

Nastopila je tudi Akademska folklorna skupina Študent iz Maribora (Fotografija: Jože Gabor)

dogodka je nagovoril Ivan Koncut, podžupan Občine Lendava, ki opravlja funkcijo župana, program pa sta povezovala Lucija Šetar in Damijan Hozjan. Na odru se je najprej predstavila Folklorna skupina KTD Moščanci, ki je nastopila z odrsko postavitvijo z naslovom Na balu. Avtorica odrske postavitve je Dragica Kolarič, vodja folklorne skupine pa Sandi Srkoč. Članska folklorna skupina KUD Beltinci je nastopila z odrsko postavitvijo Mlinar. Avtorica odrske postavitve je Nežka Lubej, vodji folklorne skupine pa sta Martina Tratnjek in Edvard Črnič. Sledil je nastop Folklorne skupine TKD Babinci, ki se je predstavila z odrsko postavitvijo z naslovom Kosci in grabljice. Avtor odrske postavitve in vodja folklorne skupine je Blaž Djačkaj. Folklorna skupina Leščček, ki deluje v okviru KD Slavka Osterca Veržej, je svojo odrsko postavitev naslovila Razkriški plesi. Avtor odrske postavitve je Marko Rus, vodja folklorne skupine pa Jožica Vohar. Akademska folklorna skupina Študent, ki deluje v okviru KUD Študent iz Maribora, se je predstavila z dvema skupinama. Najprej je nastopila druga skupina z odrsko postavitvijo Plesi iz Razkrižja. Avtor odrske postavitve je Mirko Ramovš, vodja folklorne skupine pa Anja Godec. Prva skupina pa je svojo odrsko postavitev naslovila Rdeče ličke, črne oči. Avtor odrske postavitve in vodja folklorne skupine je Bojan Glase.

Jože Gabor

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtrek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti,
Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS
za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUBB